

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obvezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR VII

SARAJEVO, 25.03.2017.

BROJ/ NUMBER 2

EKONOMSKE STATISTIKE

INDEKS PROIZVOĐAČKIH CIJENA INDUSTRIJE U BOSNI I HERCEGOVINI U VELJAČI 2017. GODINE

PRODUCER PRICE INDEX IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN FEBRUARY 2017

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U veljači 2017. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za ukupnu industriju su zabilježile rast za 0,8%, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine više za 3,2%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U veljači 2017. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu su zabilježile rast za 0,3%, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježile rast za 2,7%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U veljači 2017. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu su zabilježile rast za 1,5% dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježile rast od 3,9%.

Agregati GIG-a

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U veljači 2017. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su porasle u Energiji za 0,1%, Intermedijarnim proizvodima za 1,6%, Kapitalnim proizvodima za 0,4% te Netrajnim proizvodima za 0,3%.

U veljači 2017.godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine proizvođačke cijene više su u Energiji za 5,8%, Intermedijarnim proizvodima za 4,9%, dok su opale u Kapitalnim proizvodima za 1,5%, Trajnim proizvodima za 0,5% te Netrajnim proizvodima za 0,8%.

Producer prices of industrial products (total)

In February 2017 as compared to previous month, Producer prices of industrial products for total industry recorded an increase by 0,8%, whilst compared to the same month of the previous year they increased by 3,2%.

Industrial producer prices on the domestic market

In February 2017 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products recorded an increase by 0,3%, whilst as compared to the same month of previous year they recorded a increase by 2,7%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In February of 2017 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products on nondomestic market, recorded an increase by 1,5% whilst as compared to the same month of previous year they recorded a increase by 3,9%.

MIG aggregates

Producer prices of industrial products (total)

In February 2017 as compared to previous month the producer prices of industrial products increased in Energy by 0,1%, Intermediate products by 1,6%, Capital products by 0,4% and Consumer non-durables by 0,3%.

In February 2017 as compared to the same month of previous year, the price increase was recorded in Energy by 5,8%, Intermediate products by 4,9%, whilst the decrease of price levels was recorded in Capital products by 0,5%, Consumer durables by 0,5% and Consumer non-durables by 0,8%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U veljači 2017. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu više su u Intermedijarnim proizvodima za 0,9% te Netrajnim proizvodima za 0,5%, dok je pad zabilježen u Kapitalnim proizvodima za 0,8%.

U veljači 2017. godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine, zabilježen je rast cijena u Energiji za 4,7% te Intermedijarnim proizvodima za 4,2%, dok je pad zabilježen u Kapitalnim proizvodima za 3,0%, Trajnim proizvodima za 1,1% i Netrajnim proizvodima za 1,1%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U veljači 2017. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu više su u Energiji za 1,1%, Intermedijarnim proizvodima za 2,2% te Kapitalnim proizvodima za 0,8%, dok je pad zabilježen u Netrajnim proizvodima za 0,2%.

U veljači 2017. godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda porasle su u Energiji za 20,0%, Intermedijarnim proizvodima za 5,4%, dok je pad zabilježen u Kapitalnim proizvodima za 0,9% te Trajnim proizvodima za 0,4%.

Industrial producer prices on the domestic market

In February 2017 as compared to the previous month the price increase on domestic market was recorded in Intermediate products by 0,9% and Consumer non-durable by 0,5%, whilst the decrease was recorded by Capital products by 0,8%.

In February of 2017 as compared to the same month of the previous year, the producer prices increased in groups of Energy by 4,7% and Intermediate products by 4,2%, whilst the decrease was recorded in Capital products by 3,0%, Consumer durables by 1,1% and Consumer non-durables by 1,1%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In February 2017 as compared to previous month the price increase on nondomestic market was recorded in Energy by 1,1%, Intermediate products by 2,2% and in Capital products by 0,8%, whilst the decrease was recorded in Consumer non-durables by 0,2%.

In February of 2017 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Energy by 20,0%, Intermediate products by 5,4%, whilst the decrease was recorded in Capital products by 0,9% and Consumer durables by 0,4%.

Industrijska područja KD-a.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U veljači 2017. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su više u Prerađivačkoj industriji za 1,0%, dok su niže u Vađenju ruda i kamena za 0,1%.

U poređenju sa istim mjesecom prethodne godine rast cijena je zabilježen u Vađenju ruda i kamena za 7,5%, Prerađivačkoj industriji za 2,6% te Proizvodnji električne energije za 4,5%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U veljači 2017. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su više u Vađenju ruda i kamena za 3,5% i u Prerađivačkoj industriji za 0,5%.

U poređenju sa istim mjesecom prethodne godine rast cijena je zabilježen u Vađenju ruda i kamena za 3,2%, Prerađivačkoj industriji za 1,9% i Proizvodnji električne energije za 4,4%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U veljači 2017.godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su više u Prerađivačkoj industriji za 1,4% te Proizvodnji električne energije za 3,7%, dok su niže u Vađenju ruda i kamena za 1,0%,

U januaru 2017. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine proizvođačke cijene su porasle u Vađenju ruda i kamena za 37,6%, Prerađivačkoj industriji za 3,1% te Proizvodnji električne energije za 37,6%.

KD Industrial sections and divisions

Producer prices of industrial products (total)

In February 2017 as compared to previous month the producer prices increased in Manufacturing by 1,0%, whilst the decrease was recorded in Mining and quarrying by 0,1%.

In February 2017 as compared to previous month the prices increased in Mining and quarrying by 7,5%, Manufacturing by 2,6% and Electricity by 4,5%.

Producer prices of industrial products on domestic market

In February 2017 as compared to previous month the producer prices increased in Mining and quarrying by 3,5% and in Manufacturing by 0,5%.

In February 2017 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Mining and quarrying by 3,2%, Manufacturing by 1,9% and Electricity by 4,4%.

Producer prices of industrial products on non-domestic market

In February 2017 as compared to previous month the prices of industrial products increased in Manufacturing by 1,4% and Electricity by 3,7%, whilst the decrease was recorded in Mining and quarrying by 1,0%.

In February 2017 as compared to the same month of the previous year the producer prices increased in Mining and quarrying by 37,6%, Manufacturing by 3,1% and Electricity by 37,6%.

Indeks proizvođačkih cijena u Bosni i Hercegovini u veljači 2017. godine
Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina in February 2017

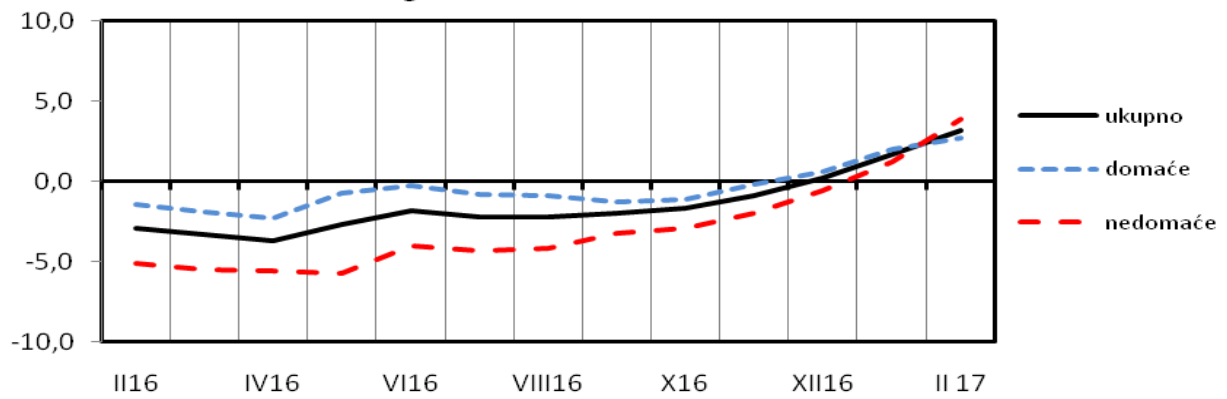
Opis prema NACE i PRODCOM-u	Domaće tržište/ domestic market		Nedomaće tržište/non-domestic market		Ukupno tržište/ total market		Description by NACE and PRODCOM
	II 2017 I2017	II 2017 II 2016	II 2017 I2017	II 2017 II 2016	II 2017 I2017	II 2017 II 2016	
UKUPAN INDEKS PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM	100.3	102.7	101.5	103.9	100.8	103.2	TOTAL INDEX BY MAIN INDUSTRIAL GROUPS (MIG)
Energija	100.0	104.7	101.1	120.0	100.1	105.8	Energy
Intermedijarni proizvodi	100.9	104.2	102.2	105.4	101.6	104.9	Intermediate goods
Kapitalni proizvodi	99.2	97.0	100.8	99.1	100.4	98.5	Capital goods
Trajni proizvodi za široku uporabu	100.0	98.9	100.0	99.6	100.0	99.5	Durable consumer goods
Netrajni proizvodi za široku uporabu	100.5	98.9	99.8	100.0	100.3	99.2	Non-durable consumer goods
B Vađenje ruda i kamena	103.5	103.2	99.0	137.6	99.9	107.5	B Mining and quarrying
5 Vađenje ugljena i lignita; vađenje treseta	105.3	104.3	100.0	100.3	99.6	104.0	5 Mining of coal and lignite; extraction of peat
7 Vađenje ruda metala	102.6	102.0	98.8	164.7	101.0	119.8	7 Mining of metal ores
8 Vađenje ostalih ruda i kamena	100.2	100.5	100.0	97.9	100.2	100.2	8 Other mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	100.5	101.9	101.4	103.1	101.0	102.6	C Manufacturing
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	100.3	97.1	99.9	100.8	100.2	97.9	10 Manufacture of food product
11 Proizvodnja pića	101.9	102.2	100.0	101.2	101.8	102.1	11 Manufacture of beverages
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	95.3	89.7	100.0	98.2	96.2	91.1	12 Manufacture of tobacco products
13 Proizvodnja tekstila	99.9	99.7	100.5	100.6	100.3	100.4	13 Manufacture of textiles
14 Proizvodnja odjeće	101.8	101.2	98.4	89.6	100.5	96.6	1 Manufacture of wearing 4 apparel
15 Proizvodnja kože i sličnih proizvoda	99.8	100.0	100.6	102.6	100.3	101.5	1 Manufacture of leather and 5 similar products
16 Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta. osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	100.2	102.1	100.6	101.1	100.5	101.2	1 Manufacture of wood and 6 products and wood and cork. except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	99.3	96.2	99.7	97.4	99.6	97.0	1 Manufacture of paper and 7 paper products
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	97.7	96.8	100.0	100.0	97.7	96.8	1 Printing and reproduction 8 of recorded media
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	100.2	105.9	100.8	122.0	100.4	109.9	1 Manufacture of coke and 9 refined petroleum products
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	100.5	97.6	101.8	97.3	101.4	97.4	2 Manufacture of chemicals 0 and chemical products

Opis prema NACE i PRODCOM-u	Domaće tržište/ domestic market		Nedomaće tržište/non- domestic market		Ukupno tržište/ total market		Description by NACE and PRODCOM
	II 2017 I2017	II 2017 II 2016	II 2017 I2017	II 2017 II 2016	II 2017 I2017	II 2017 II 2016	
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih	102.8	106.0	100.0	98.0	101.4	101.7	2 Manufacture of 1 pharmaceuticals and
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	100.3	101.0	100.1	100.3	100.3	100.7	2 Manufacture of rubber and 2 plastic products
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	101.3	101.0	100.1	100.3	101.1	100.9	2 Manufacture of other non- 3 metallic mineral products
24 Proizvodnja baznih metala	101.4	117.7	103.9	109.3	103.0	112.4	2 Manufacture of basic 4 metals
25 Proizvodnja proizvoda od metala. osim mašina i opreme	100.0	102.1	102.3	103.9	101.5	103.3	2 Manufacture of fabricated 5 metal products. except machinery and equipment
26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	99.4	99.2	102.0	102.0	99.9	99.8	2 Manufacture of computers. 6 electronic and optical instruments
27 Proizvodnja električne opreme	101.1	106.8	106.7	110.4	105.5	109.6	2 Manufacture of electrical 7 equipment
28 Proizvodnja električnih mašina i aparata d.n.k.	100.1	94.4	100.6	98.1	100.6	97.4	2 Manufacture of electrical 8 machinery and apparatus n.e.c.
29 Proizvodnja motornih vozila. prikolica i poluprikolica	100.0	100.2	100.0	100.4	100.0	100.4	2 Manufacture of motor 9 vehicles. trailers and semi- trailers
30 Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	80.0	80.0	100.0	100.0	85.2	85.2	3 Manufacture of other 0 transport equipment
31 Proizvodnja namještaja	100.0	98.9	99.8	99.5	99.8	99.3	3 Manufacture of furniture 1
32 Ostala prerađivačka industrija d.n.k.	100.0	100.0	96.8	96.5	98.0	97.7	3 Manufacturing n.e.c. 2
33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	100.0	100.5	100.0	100.0	100.0	100.5	3 Repair and installation of 3 machines and equipment
D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom i toplom vodom	100.0	104.4	103.7	137.6	100.0	104.5	D Electricity.gas. steam and hot water supply
35 Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom i toplom vodom	100.0	104.4	103.7	137.6	100.0	104.5	3 Electricity.gas. steam and 5 hot water supply

*d.n.k./n.e.c.-drugdje ne klasificiranih – not elsewhere classified

Godišnje stope promjena cijena proizvođača u BiH po tipu tržišta- veljača2016.-Veljača2017.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Definicija indeksa proizvođačkih cijena

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je kratkoročni statistički pokazatelj koji predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska poduzeća proizvode i prodaju na domaćem i nedomaćem tržištu.

Namjena

Prvenstvena namjena Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je da služi kao pokazatelj opće inflacije. Zatim služi i kao pokazatelj makroekonomskih performansi, eskalator za prilagođavanje cijena u dugoročnim ugovorima, deflator nominalnih vrijednosti outputa ili međufazne potrošnje u ostvarenom obujmu proizvodnje i deflator za nominalne vrijednosti kapitalnih troškova u nacionalnim računima. Važan je alat pri kreiranju i vođenju monetarnih i poreskih politika, kao i za donošenje informiranih ekonomskih odluka u privatnom sektoru.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Bosni i Hercegovini

Indeks cijena proizvođača u Bosni i Hercegovini se izračunava na temelju reprezentativne liste proizvoda i njihovih proizvođača koju čine oko 570 proizvodnih subjekta. Svakog mjeseca se prikuplja oko 4255 cijene izravno od samih proizvođača putem jedinstvenog obrasca koji je nastao kao rezultat saradnje sa talijanskim partnerima.

Obuhvat indeksa

Temeljni kriterij za odabir proizvoda i usluga koji se mjesečno posmatraju jest kriterij proizvođača i proizvoda sa najvećom realizacijom na tržištu, a prema podacima dobivenim putem godišnjeg istraživanja o industriji (IND-21). Sami proizvođači i proizvodi su odabrani od strane entitetskih Zavoda za statistiku dok su pojedinačne stavke unutar tih proizvoda odabrane od strane samih proizvođačkih poduzeća.

NOTES ON METHODOLOGY

Definition of producer price index

Producer price index is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market.

Purpose

This statistical indicator serves as the measure of inflation. It can also serve as the indicator of economical performance, escalator in long-term contracts, deflator for output values, intermediate consumption, and capital consumption in National Accounts and as a important tool in creating monetary and fiscal politic.

Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and it's producers making a sample of cca.570 producers. Each month 4255 prices are collected directly from producers throug the unique questionnaire created in cooperation with Italian experts.

Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises, products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21). Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises itself have choosen the items to be priced.

Snimanje cijena

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode redovitim kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama, franko utovareno na vagon (kamion) u mjestu proizvođača. U tu cijenu ulaze regresii ukoliko ih proizvođač ostvaruje, a isključuju se trgovački rabati i popusti koje prodavac odobrava kupcu, PDV i akcize.

Cijena proizvođača proizvoda za strano tržište je cijena na nacionalnoj granici- FOB (free on board), što znači da prodavac plaća prijevoz robe do luke isporuke i troškove utovara, a kupac plaća prijevoz, osiguranje, troškove istovara te prijevoz od određene luke do krajnjeg mjesta korištenja.

Pomenuta cijena isključuje PDV i slične poreze izravno vezane za promet kao i sve takse i namete na proizvode i usluge koje poduzeća plaćaju dok se eventualno primljene subvencije na proizvode dodaju.

Sve cijene se prikupljaju mjesečno u razdoblju prikupljanja od 21. prošlog mjeseca do 20. tekućeg mjeseca. Obrazac se dostavlja proizvođačkim preduzećima koji ga potpunog dostavljaju u centrale Entitetskih zavoda za statistiku koje vrše obradu podataka te izračunate indekse dostavljaju Agenciji za statistiku BiH radi njihova agregiranja za razinu Bosne i Hercegovine.

Ponderi

Ponderi koji se primjenjuju za izračun indeksa proizvođačkih cijena predstavljaju relativni udjel odabranih proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda na domaćem tržištu. Za ovo istraživanje primjenjuju se ponderi temeljeni na podacima Godišnjeg izvješća industrije (IND-a 21) iz 2015. godine dok se na razini države temelje na relativnom udjelu pojedinačnog entiteta u ukupnoj proizvodnji iz 2015. godine. Svake godine se ponderi korigiraju kretanjem cijena iz prethodne godine.

Klasifikacija

Klasifikacija industrijskih proizvoda se temelji na Nomenklaturi industrijskih proizvoda BiH 2010. zasnovane na PRODCOM listi 2010.

Prices collection

The price that is to be collected each month on the domestic market represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume. franco loaded into a wagon (truck) at the producers location. It includes reimbursements if applicable. and it excludes commercial rabbates. disscounts. VAT and excises.

The producer price for non-domestic market is a price on a national border- FOB (free on board). which means that a seller pays the transport to the port. deliverance. loading costs and a buyer pays costs of transport, assurance, unloading and trasport to it's final destination.

This price exclude VAT and similar taxes directly affecting turnover and all taxes and fees on products and services that enterprises pay. The subventions received are added.

All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21th of the previous to the 20th of current month. The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level.

Weights

Weights applyed for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of salles of industrial products on the domestic market. Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2015. but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2015. Each year the weights are price updated.

Classification

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2010 based on the PRODCOM List 2010.

Agregiranje

Pri izračunu indeksa proizvođačkih cijena prvo se izračunavaju elementarni indeksi na razini proizvoda koji predstavljaju odnos cijene iz tekućeg razdoblja i bazne cijene (cijene iz prosinca prethodne godine). Pri tomu se kao mjera srednje vrijednosti koristi prosta geometrijska sredina. Iz elementarnih indeksa se računaju agregatni indeksi klasa, područja, podpodručja i ukupan indeks korištenjem Laspayres-ove formule za ponderiranu aritmetičku sredinu.

Aggregation

The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products. that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year). After that the simple geometric mean is applied. The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes, divisions, subsections, sections and overall index using the Laspayres's formula for the weighted arithmetic mean.

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622

Elektronička pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara: ravnatelj mr.sc. Velimir Jukić

Person responsible: M.Sc. Velimir Jukic, Director

Priopćenje priredili: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović

Prepared by: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu

First Release data are also published on the Internet